Patericul Egiptean

INCEPUTUL SLOVEI A

PENTRU AVVA ANTONIE

1. Sfantul avva Antonie, sezand odata in pustie, a venit in lenevie si in multa intunecare de ganduri si
zicea catre Dumnezeu : Doamne, voi sa ma mantuiesc si nu ma lasa gandurile. Ce voi face in scarba
mea ? Cum ma voi mantui ?
Si, sculandu-se putin, a iesit afara si a vazut odata pe cineva ca pe sine sezand si impletind o funie, apoi
sculandu-se de la lucru si rugandu-se, si iarasi sezandsi impletind funia; apoi iarasi sculandu-se la
rugaciune. Acesta era ingerul Domnului, trimis spre indreptarea si intarirea lui Antonie.
Si a auzit pe inger zicand : asa fa si te mantuieste. Iar el auzind aceasta, a luat multa bucurie si
indrazneala si facand asa se mantuia.
2. Zisu-ne-a noua Sfantul Antonie in invatatura sa, spre folosul nostru : un an am savarsit, rugandu-ma
lui Dumnezeu sa-mi descopere locul dreptilor si al pacatosilor.
Iar intr-o noapte m-a strigat oarecare glas de sus, zicandu-mi : Antonie, scoala si vino !
Si stiind eu pe cine mi se cade sa ascult, am iesit si uitandu-ma, am vazut pe cineva ca pe un urias, lung,
negru, urat si infricosat stand si ajungand pana la nori, avand mainile intinse in vazduh, sub care era un
iezer ca o mare. Si am vazut suflete zburand ca niste pasari zburand si cate treceau de la mainile lungului
aceluia, se mantuiau si trecand de acolo, mergeau cealalta cale fara de grija; iar cate erau lovite de
mainile lui, se opreau si cadeau in iezerul cel de foc. Si pentru cei ce zburau, scrasnea cu dintii sai, iar
pentru cei ce cadeau jos, se bucura.
Si a fost glas catre mine, zicandu-mi : intelege ceea ce vezi ! Acestia, pe care-i vezi ca zboara in sus,
sunt sufletele dreptilor care nu s-au supus lungului aceluia si merg in Rai. Iar cel lung ce sta, este
vrajmasul, care apucandu-i pe cei vinovati, ii opreste si nu-i lasa sa treaca, surpandu-i in iad, caci au

urmat voii lui si au fost stapaniti de tinerea de minte de rau.
3. Zis-a avva Antonie : parintii cei de demult, cand mergeau in pustie, intai se vindecau pe sine si
facandu-se doctori alesi, vindecau si pe altii. Iar noi iesind din lume, mai inainte de a ne vindeca pe noi
singuri, indata incepem a vindeca pe altii si intorcandu-se boala asupra noastra, se fac noua cele de pe
urma mai amare decat cele dintai si auzim de la Domnul zicand : Doctore, vindeca-te mai intai pe tine
(1).

---

(1) Luca IV, 23
4. Acest avva Antonie, cautand la adancul judecatilor lui Dumnezeu, a cerut, zicand :
Doamne, cum unii traind putin, mor, iar altii prea imbatranesc ? Si pentru ce unii sunt saraci, iar altii
bogati ? Si cum cei nedrepti se imbogatesc, iar cei drepti sunt saraci ?
Si a venit lui glas zicand : Antonie, ia aminte de tine, ca acestea sunt judecati ale lui Dumnezeu si nu-ti
este tie de folos a le sti.

5. A intrebat cineva pe avva Antonie, zicand : ce, pazind eu, voi placea lui Dumnezeu ?
Si raspunzand batranul, a zis lui : cele ce-ti poruncesc tie, pazeste-le ! Oriunde vei merge, pe Dumnezeu
sa-l ai inaintea ta intotdeauna. Si orice vei face, sa ai marturia din Sfintele Scripturi si ori in ce loc vei
sedea, sa nu te misti degraba.
Acestea trei pazeste-le si te vei mantui.
6. Zis-a avva Antonie catre avva Pimen : aceasta este lucrarea cea mare a omului, ca greseala sa sa o
puna asupra sa inaintea lui Dumnezeu si sa astepte ispita pana la rasuflarea cea mai de pe urma.
7. Acelasi a zis : nimeni neispitit nu va putea sa intre in Imparatia Cerurilor. Ca, ridica, zice, ispitele si nimeni nu este care sa se mantuiasca.
8. Intrebat-a avva Pamvo pe avva Antonie : ce voi face ?
Zis-a lui batranul : sa nu fii nadajduindu-te spre dreptatea ta, nici sa te caiesti pentru lucrul trecut; si
stapaneste-ti limba si pantecele.

9. Zis-a avva Antonie : am vazut toate cursele vrajmasului intinse pe pamant si suspinand am zis ; oare
cine poate sa le treaca pe acestea ? Si am auzit glas zicandu-mi : smerenia.
10. Zis-a iarasi : sunt unii care si-au topit trupurile lor cu nevointa si pentru ca nu au avut ei dreapta
socoteala, departe de Dumnezeu s-au facut.
11. Zis-a iarasi : de la aproapele este viata si moartea.
Ca de vom dobandi pe fratele, pe Dumnezeu dobandim; iar de vom sminti pe fratele, lui Hristos gresim.
12. Zis-a iarasi : precum pestii zabovind la uscat, mor, asa si calugarii, zabovind afara din chilie, sau
petrecand cu mirenii, se slabanogesc catra taria linistei. Deci, trebuie, precum pestele la mare, asa si noi
la chilie sa ne grabim; ca nu cumva zabovind afara, sa uitam pazirea cea din launtru.
13. Zis-a iarasi : cel ce sade in pustie si se linisteste, de trei razboaie este slobod : de auzire, de graire si
de vedere; si numai catre acestea are a lupta, catre al desfranarii, sau al trandavirii.
14. Oarecari frati s-au dus la avva Antonie, ca sa-i vesteasca lui nalucirile care le vedeau si sa se invete
de la dansul, de sunt adevarate, sau de la draci.
Si aveau ei un magar si a murit pe cale.
Deci, dupa ce au venit la batranul, apucand el mai inainte, le-a zis lor : cum a murit magarul pe cale ? Au
zis lui : de unde stii, avvo ? Iar el le-a zis lor : dracii mi-au aratat.
Si ei au zis lui : noi pentru aceasta am venit sa te intrebam, ca vedem naluciri si de multe ori se fac
adevarate; nu cumva ne inselam ? Si i-a incredintat pe ei batranul din pilda magarului, ca de la draci sunt.
15. Era cineva, ce vana prin pustie dobitoace salbatice si a vazut pe avva Antonie glumind cu fratii si s-a
smintit.

Iar batranul vrand sa-l incredinteze pe el, ca trebuie cate putin sa se pogoare fratilor, i-a zis lui : pune
sageata in arcul tau si intinde. Si a facut asa. Si a zis lui : intinde iarasi. Si a intins. Si iarasi i-a zis :
intinde.

Si a zis lui vanatorul : de il voi intinde peste masura, se frange arcul.
Zis-a lui batranul : asa si la lucrul lui Dumnezeu, daca peste masura vom intinde cu fratii, degrab se rup.
Deci trebuie cateodata si cate putin a ne pogora fratilor.
Acestea auzind vanatorul, s-a umilit. Si mult folosindu-se de la batranul, s-a dus.
Si fratii intarindu-se, au mers la locul lor.
16. A auzit avva Antonie despre un calugar mai tanar, care a facut pe cale un semn ca acesta, adica
vazand el pe oarecari batrani calatorind si slabind pe cale, a poruncit unor asini salbatici de au venit si au
purtat pe batrani pana cand au ajuns la Antonie. Deci batranii au vestit acestea lui avva Antonie. Si a zis
lor : mi se pare ca acest calugar este o corabie plina de bunatati, dar nu stiu de va ajunge la liman. Si
dupa oarecare vreme avva Antonie incepe deodata sa planga si sa-si smulga perii si sa se tanguiasca. Ii
zic lui ucenicii : de ce plangi, avvo ? Iar batranul a zis : mare stalp al Bisericii a cazut acum. Si zicea
despre calugarul cel mai tanar. Ci mergeti, zicea el, pana la dansul si vedeti ceea ce s-a facut. Deci s-au
dus ucenicii si l-au aflat pe calugar sezand pe rogojina si plangand pacatul pe care il facuse. Iar el
vazand pe ucenicii batranului, le-a zis : ziceti batranului ca sa roage pe Dumnezeu sa-mi dea numai zece
zile si nadajduiesc ca voi da raspuns, adica ma voi pocai. Si dupa cinci zile a murit.
17. Un calugar a fost laudat de frati, catre avva Antonie. Iar el, cand a mers la dansul, l-a ispitit de sufera
necinste, si, aflandu-l ca nu sufera, i-a zis lui : esti asemenea unui oras, care dinainte este impodobit, iar
dinapoi se jefuieste de talhari.
18. Un frate a zis lui avva Antonie : Roaga-te pentru mine ! Zis-a lui batranul : nici eu nu te miluiesc, ,
nici Dumnezeu, daca tu insuti nu te vei sili si nu te vei ruga lui Dumnezeu.
19. Au mers odata niste batrani la avva Antonie si era avva Iosif cu dansii. Si vrand batranul (Antonie)
sa-i cerceteze pe ei, a pus inainte un cuvant din Scriptura si a inceput de la cei mai mici a intreba care

este cuvantul acesta si fiecare zicea dupa puterea sa. Iar batranul zicea fiecaruia : inca n-ai aflat. Mai pe
urma de toti a zis catre avva Iosif : tu cum zici ca este cuvantul acesta ? Raspuns-a : Nu stiu. Deci a zis
avva Antonie : cu adevarat a aflat calea, caci a zis nu stiu.
20. Oarecari frati s-au dus de la Schit (1) la avva Antonie si intrand intr-o corabie sa mearga la el, au
aflat pe un batran care si el voia sa mearga acolo, dar nu-l cunosteau fratii. Si sezand acela in corabie,
graiau cuvinte de ale parintilor si din Scripturi si iarasi pentru lucrul mainilor lor. Iar batranul tacea. Si
venind ei la vad, s-a aflat ca si batranul merge la avva Antonie. Si dupa ce au venit la avva, le-a zis lor
(Antonie) : buna tovarasie ati avut pe batranul acesta. A zis si batranului : buni frati ai aflat cu tine,
avvo. Zis-a batranul : buni sunt, cu adevarat, dar ograda (curtea) lor n-are usa si cel ce voieste, intra in
grajd si dezleaga asinul. Iar acestea zicea, insemnand, ca cele ce vin la gura, acelea graiesc.

---

(1) Aici, prin cuvantul Schit trebuie sa se inteleaga pustia schitica sau ascetica din Egipt, iar nu vreo
manastire.

21. S-au dus oarecari frati la avva Antonie si i-au zis lui : spune-ne noua cuvant, cum sa ne mantuim ?
Zis-a lor batranul : ati auzit Scriptura ? Bine va este voua. Iar ei au zis : voim sa auzim si de la tine,
parinte. Si a zis lor batranul : zice Evanghelia : de te va lovi cineva peste fata cea dreapta a obrazului,
intoarce-i lui si pe cealalta. Zis-au lui : nu putem face aceasta. Zis-a lor batranul : de nu puteti intoarce si
pe cealalta, macar pe aceea una s-o suferiti. Zis-au lui : nici aceasta nu putem. Zis-a batranul : daca nici
aceasta nu puteti, nu dati in locul aceluia ce ati luat. Si au zis ei : nici aceasta nu putem. Deci, zis-a
batranul, ucenicului sau : fa-le putina fiertura caci sunt neputinciosi. Daca aceasta nu puteti si aceea nu
voiti, ce sa va fac voua ? De rugaciuni este trebuinta.

22. Un frate, dupa ce s-a lepadat de lume si a impartit averile sale saracilor, tinand putine pentru sine, a
mers la avva Antonie. Si de aceasta instiintandu-se batranul, a zis lui : de voiesti sa te faci calugar, mergi
in satul acela si cumpara carne, si pune-o imprejurul trupului tau gol si asa vino aici. Si facand fratele
asa, cainii si pasarile ii rupeau trupul lui. Si venind el la batarnul, il intreba, de a facut cum l-a sfatuit. Iar
acela, aratandu-i trupul lui rupt, sfantul Antonie i-a zis : cei ce se leapada de lume si voiesc sa aiba bani,
asa fiind luptati de draci, se rup.
23. Unui frate odata i s-a intamplat ispita in chinovia lui avva Ilie si gonit fiind de acolo, s-a dus in
munte la avva Antonie si ramanand fratele la dansul, l-a trimis la chinovie, de unde venise. Iar cei din
chinovie vazandu-l, iarasi l-au gonit. Iar el s-a intors la avva Antonie, zicand : n-au voit sa ma
primeasca, parinte. Deci l-a trimis batranul inapoi, zicand : o corabie s-a spart in mijlocul noianului si a
prapadit povara si cu osteneala a scapat la uscat. Iar voi cele scapate la uscat voiti sa le inecati. Iar ei
auzind ca avva Antonie l-a trimis, indata l-a primit.
24. A zis avva Antonie : socotesc ca trupul are miscare fireasca amestecata cu el, dar nu lucreaza de nu
va voi sufletul, ci numai insemneaza in trup nepatimasa miscare. Este inca si alta miscare ce sta intru a
hrani si a ingrasa trupul cu mancari si cu bauturi, din care fierbinteala sangelui zadaraste trupul spre
lucrare. Pentru aceasta si zice Apostolul : **nu va imbatati cu vin intru care este curvia.** (1) Si iarasi
Domnul in Evanghelie, poruncindu-le ucenicilor, zicea : **luati aminte sa nu se ingreuieze inimile**
voastre cu satiul mancarii si cu betia. (2) Este inca si alta miscare la cei ce se nevoiesc, care se face
din vrajmasia si zavistia dracilor. Pentru aceasta trebuie a sti, ca trei sunt miscarile trupesti : una
fireasca, alta din neluarea aminte a hranei si a treia de la draci.

---

(1) Efeseni V, 18
(2) Luca XXII, 34

25. A zis iarasi, ca Dumnezeu nu sloboade razboaiele peste neamul acesta ca peste cel vechi, caci stie ca
sunt slabi si nu pot suferi.
26. Lui avva Antonie i s-a descoperit in pustie, ca in cetate este oarecine asemenea lui, doctor cu stiinta,
care din prisosinta lui da celor ce au trebuinta si in toate zilele canta " Sfinte Dumnezeule " cu ingerii.
27. A zis iarasi : va veni vremea ca oamenii sa inebuneasca si cand vor vedea pe cineva ca nu
inebuneste, se vor scula asupra lui, zicandu-i ca el este nebun, pentru ca nu este asemenea lor.

28. Oarecari frati au venit la avva Antonie si au pus inaintea lui un cuvant din cartea preotiei. Deci a iesit
batranul in pustie si a mers avva Ammona pe urmele lui in ascuns, stiind obiceiul lui si dupa ce s-a
departat batranul, stand la rugaciune a strigat cu glas mare : Dumnezeule, trimite pe Moise ca sa ma
invete cuvantul acesta ! Si a venit glas vorbind cu dansul. Deci a zis avva Ammona : glasul care vorbea,
l-am auzit, dar puterea cuvantului n-am inteles-o.
29. Trei parinti aveau obiceiul, in tot anul, de mergeau la fericitul Antonie. Si cei doi il intrebau pentru
gandurile sale si pentru mantuirea sufletului, iar al treilea totdeauna tacea, neintrebandu-l nimic. Iar dupa
multa vreme i-a zis avva Antonie lui : iata, atata vreme ai de cand vii aici si nimic nu ma intrebi ! Si
raspunzand fratele, i-a zis : destul imi este numai sa te vad, parinte.
30. Se spune, ca unul dintre batrani s-a rugat lui Dumnezeu sa vada pe parinti si i-a vazut pe ei fara avva
Antonie. Deci a zis celui ce ii arata lui : unde este avva Antonie ? Iar el a zis lui : in locul unde este
Dumnezeu, acolo este el.
31. Un frate a fost napastuit in chinovie pentru desfranare si sculandu-se a mers catre avva Antonie. Si
au venit fratii de la chinovie ca sa-l caute pe el si sa-l ia si au inceput sa-l mustre, ca asa a facut. Iar el se
indrepta, ca nimic de acest fel nu a facut. Iar dupa intamplare, s-a aflat acolo avva Pafnutie, cel ce se

numea Kefala si a spus o pilda ca aceasta : am vazut pe marginea raului un om bagat in noroi pana la
genunchi si venind unii sa-i dea mana, l-au cufundat pe el pana la grumazi. Si a zis lor avva Antonie
pentru avva Pafnutie : iata om aevarat, care poate sa vindece si sa mantuiasca suflete. Deci umilindu-se
ei de cuvintele batranului, au pus metanie fratelui.
32. Ziceau unii pentru avva Antonie, ca era purtator de duh, dar nu voia sa graiasca pentru oameni. Ci
cele ce se faceau in lume si cele ce aveau sa vina, le vestea.
33. Odata avva Antonie a primit scrisori de la imparatul Constantin ca sa mearga la Constantinopol si
socotea ce sa faca. Deci a zis catre avva Pavel, ucenicul lui : oare, trebuie sa merg ? Si a zis ucenicul
lui : de vei merge, Antonie te vei chema; iar de nu vei merge, avva Antonie.
34. Zis-a avva Antonie : eu nu ma mai tem de Dumnezeu, ci il iubesc pe El. Ca dragostea scoate afara
frica.
35. Acelasi a zis : totdeauna sa ai inaintea ochilor frica de Dumnezeu : sa-ti aduci aminte de cel ce
omoara si face viu (1). Sa urati lumea si cele ce sunt intr-insa, sa urati toata odihna trupeasca, sa va
lepadati de viata aceasta, ca sa vietuiti lui Dumnezeu. Aduceti-va aminte, ce ati fagaduit lui Dumnezeu.
Ca cere aceasta de la voi in ziua judecatii : sa flamanziti, sa insetati, sa umblati in haine sarace, sa
privegheati, sa va tanguiti, sa plangeti, sa suspinati cu inima voastra, sa va incercati de sunteti vrednici
de Dumnezeu, sa defaimati trupul, ca sa va mantuiti sufletele voastre.

---

(1) Impar. II, 6

36. A mers oarecand avva Antonie la avva Amun in muntele Nitriei si dupa ce au vorbit unul cu altul, a
zis catre el avva Amun : fiindca prin rugaciunile tale s-au inmultit fratii si voiesc unii dintr-insii sa

zideasca chilii departe, ca sa se linisteasca, cat poruncesti sa fie de departe chiliile ce se zidesc de cele de

aici ? Iar el a zis : sa gustam la ceasul al noualea si sa iesim sa mergem prin pustie si sa socotim locul.
Iar dupa ce s-au dus prin pustie, pana a venit sa apuna soarele, a zis catre el (Amun) avva Antonie : sa
facem rugaciune si sa punem aici cruce, ca aici sa zideasca cei ce vor sa cladeasca chilii. Csi cei de acolo
cand vor veni la acestia, dupa ce vor gusta mica lor bucatica de paine la ceasul al noualea, asa sa vie si
cei ce se duc de aici, acelasi lucru facand, sa ramana fara de tulburare, cand merg unii la altii. Si este
departarea douasprezece semne.
37. Zis-a avva Antonie : cel ce bate bucata de fier, intai socoteste cu mintea ce va sa faca : secere, cutit
sau topor ? Asa si noi trebuie sa socotim, care fapta buna uneltim, ca sa nu ne ostenim in desert.
38. Zis-a iarasi : supunerea cu infranare supune fiara.
39. Zis-a iarasi : stiu calugari, care dupa multe osteneli, au cazut, si intru iesire din minti au venit, pentru
ca s-au nadajduit in lucrul lor si amagindu-se nu au inteles poruca celui ce a zis : **intreaba pe tatal tau**
si iti va vesti tie (1).

---

(1) II Lege, 32, 7.

40. Zis-a iarasi : de este cu putinta, cati pasi face calugarul, sau cate picaturi bea in chilia sa, trebuie cu
indrazneala sa le vesteasca batranilor, ca nu cumva sa gresesca intru dansele.

PENTRU AVVA ARSENIE

1. Avva Arsenie, fiind inca in palatele imparatesti, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand : Doamne,
indrepteaza-ma, ca sa stiu cum ma voi mantui ? Si i-a venit glas zicandu-i : Arsenie, fugi de oameni si te
vei mantui.
2. Acesta, dupa ce s-a dus la viata calugareasca, iarasi s-a rugat, zicand acelasi cuvant. Si a auzit glas
zicandu-i : Arsenie, fugi, taci, linisteste-te, ca acestea sunt radacinile nepacatuirii !
3. Odata au venit dracii la avva Arsenie in chilie, necajindu-l. Si venind cei ce slujeau lui si stand din

afara de chilie, l-au auzit strigand catre Dumnezeu si zicand : Dumnezeule, nu ma parasi ! Nimic bun nam
facut inaintea Ta, dar da-mi dupa bunatatea Ta sa pun inceput.
4. Se zicea pentru dansul, ca precum nimeni din palat nu purta mai bune haine decat dansul cat era in
palat, asa nici in viata calugareasca nimeni nu purta mai proaste decat dansul.
5. A zis un oarecare, fericitului Arsenie : cum noi din atat invatatura si intelepciune, nimic nu avem, iar
acesti tarani si egipteni au dobandit atatea fapte bune ? Zis-a avva Arsenie lui : noi din invatatura lumii
nimic nu avem, iar acesti tarani si egipteni, din ostenelile lor au dobandit fapte bune.
6. Intreband avva Arsenie oarecand pe un batran egiptean pentru gandurile sale, altul vazandu-l pe el, a
zis : avvo Arsenie, cum atata invatatura latineasca si elineasca avand, intrebi pe acest taran pentru

gandurile tale ? Iar el a zis catre dansul : invatatura latineasca o am eu cu adevarat, dar alfabetul acestui
taran inca nu l-am invatat.
7. A venit odata fericitul Teofil arhiepiscopul cu un boier oarecare la avva Arsenie si l-a rugat pe acest
batran sa auda de la el vreun cuvant. iar batranul, tacand putintel, a raspuns catre dansul : dar daca voi
spune un cuvant, il veti pazi ? Iar ei au fagaduit ca-l vor pazi. Si le-a zis lor batranul : oriunde veti auzi
ca este Arsenie, sa nu va apropiati.
8. Altadata, vrand iarasi arhiepiscopul sa mearga la avva Arsenie, a trimis intai sa stie de-i va deschide
usa. Iar batranul i-a trimis acest raspuns, zicand : de vei veni, iti voi dewschide si de iti voi deschide tie,
tutror voi deschide si atunci nu voi mai sedea aici. Acestea auzind arhiepiscopul, a zis : daca ma duc ca
sa-l gonesc pe el, atunci nu ma voi mai duce.
9. Un frate a rugat pe avva Arsenie ca sa auda cuvant de la el. Si i-a zis lui batranul : pe cat iti este cu
putinta, nevoieste-te, ca lucrarea ta cea dinlauntru sa fie dupa Dumnezeu si sa biruiasca patimile cele

dinafara.
10. Zis-a iarasi : de vom cauta pe Dumnezeu, Se va arata noua si de-L vom tine pe El, va ramane cu noi.
11. Zis-a oarecine catre avva Arsenie : ma supara gandurile, zicandu-mi : nu poti sa postesti, nici sa
lucrezi, deci macar cerceteaza pe cei bolnavi, caci si acest lucru este dragoste. Iar batranul, stiind
samanaturile dracilor, i-a zis lui : mergi, mananca, bea, dormi si nu lucra, numai de la chilie nu te
departa. Caci cuviosul stia ca rabdarea in chilie aduce pe calugar la randuiala lui.
12. Zicea avva Arsenie : calugarul strain in tara straina sa nu se amestece intru nimic si atunci va avea
odihna.
13. Zis-a avva Marcu catre avva Arsenie : pentru ce fugi de noi ? Zis-a lui batranul : Dumnezeu stie, ca
va iubesc pe voi, dar nu pot sa fiu si cu oamenii si cu Dumnezeu. Cele de sus, mii si milioane, au numai
o voie, iar oamenii au multe voi. Deci nu pot sa las pe Dumnezeu si sa vin intru petrecere cu oamenii.
14. Spunea avva Daniil pentru avva Arsenie, ca toata noaptea petrecea priveghind si cand voia sa
doarma dimineata pentru nevoia firii, zicea somnului : vino, rob rau; si atipea putin, sezand si indata se
scula.
15. Zis-a avva Arsenie, ca de ajuns este calugarului sa doarma un ceas, de este nevoitor.
16. Spuneau batarnii, ca s-au dat oarecand la Schit putine smochine uscate si ca unele ce erau de nimc,
nu i-au trimis lui avva Arsenie, ca sa nu se para ca il ocarasc. Iar batranul auzind, n-a venit la biserica,
zicand : m-ati despartit pe mine, nedandu-mi binecuvantarea pe care a trimis-o Dumnezeu fratilor si de
care nu am fost vrednic sa ma impartasesc. Si au auzit toti si s-au folosit de smerenia batranului. Si
mergand preotul, i-a dus lui smochinele, si l-au adus pe el la biserica cu bucurie.
17. Spunea avva Daniil : atatia ani a petrecut cu noi si numai o masura de grau ii faceam lui pe an si
cand mergeam la el mancam din acel grau.

18. Spunea iarasi cineva pentru avva Arsenie, ca numai odata intr-un an schimba apa in care muia
stalparile finicilor (curmalilor) si nu mai adaoga la cea veche. Ca impletea fasii si le cosea pana la
ceasul al saselea. Si l-au rugat batranii, zicand : de ce nu schimbi apa stalparilor, ca miroase greu ? si lea
zis lor : in locul mirodeniilor si aromatelor si mirurilor, de care m-am indulcit in lume, tebuie sa iau
acest miros.
19. Se zicea iarasi, ca dupa ce auzea ca s-au copt tot felul de poame si se treceau, atunci singur zicea :
aduceti-mi. Si gusta numai odata putin din toate si multumea lui Dumnezeu.
20. S-a bolnavit odata avva Arsenie la schit si intru atata saracie ajunsese, incat trebuindu-i o camasuta
de in si neavand cu ce s-o cumpere, a luat de la unul milostenie si a zis : multumescu-Ti Tie, Doamne, ca
m-ai invrednicit sa iau milostenie pentru numele Tau.
21. Se spunea pentru dansul, ca era chilia lui departe de treizeci si doua de mile si nu iesea degraba dintransa,
caci altii isi faceau slujba. Si cand s-a pustiit schitul, a iesit plangand si zicand : a pierdut lumea
Roma si calugarii schitul.
22. Intrebat-a avva Marcu pe avva Arsenie, zicand : bine este a nu avea cineva in chilia sa mangaiere ?
Ca am vazut pe un frate care avea putine verdeturi si le smulgea pe ele. Si a zis avva Arsenie : bine este,
dar dupa asezarea omului. Ca de nu va avea putere intr-acest chip de petrecere, iarasi le sadeste pe ele.
23. Povestit-a avva Daniil, ucenicul lui avva Arsenie, zicand : m-am aflat odata aproape de avva
Alexandru si l-a apucat pe el o durere si din pricina acelei dureri s-a intins cu fata in sus. S-a intamplat
atunci sa vina fericitul Arsenie, ca sa vorbeasca cu el si l-a vazut intins. Deci, dupa ce i-a vorbit, i-a zis
lui : ce mirean era acela pe care l-am vazut ? Si a zis lui avva Alexandru : unde l-ai vazut ? Si a zis :
cand ma pogoram din munte, am cautat aici spre pestera si am vazut pe unul intins cu fata in sus. Si i-a

facut lui metanie, zicand : iarta-ma, eu am fost; caci ma apucase o durere. Si i-a zis lui batranul : tu dar
ai fost ? Bine ! Eu am socotit, ca este vreun mirean si pentru aceasta am intrebat.
24. Altadata avva Arsenie a zis catre avva Alexandru : dupa ce vei despica smicelele tale, vino sa gusti
cu mine iar de vor veni strainii, mananca cu ei. Dar avva Alexandru lucra incet si moale si sosind ceasul,
inca mai avea smicele si voind sa pazeasca cuvantul batranului, a statut sa sfarseasca smicelele. Deci,
vazand avva Arsenie ca a zabovit, a luat gustarea, socotind ca a avut straini. Iar avva Alexandru, dupa ce
a sfarsit tarziu, s-a dus. Si i-a zis lui batranul : ai avut straini ?Iar acela a raspuns : nu ! Si i-a zis lui
iarasi : dar cum nu ai venit ? Iar el a zis : pentru ca mi-ai spus, ca dupa ce voi despica smicelele sa vin.
De aceea pazind cuvantul tau, n-am venit. Si s-a minunat batranul de luarea aminte a lui cea cu deamanuntul
si i-a zis lui : mai de dimineata sa dezlegi postul, ca si pravila sa ti-o faci si apa ta sa o bei; iar
de nu, degraba are sa se bolnaveasca trupul tau.
25. A mers odata avva Arsenie intr-un loc si era acolo trestie si sufland vantul facea trestia sunet. Si a
intrebat batranul pe frati, ce este sunetul acesta ? Iar fratii i-au spus ca este sunetul trestiei. Zis-a batranul
catre dansii : cu adevarat, de va sedea cineva in liniste si va auzi glas de pasare, nu are inima aceeasi
liniste; cu atat mai mult voi, avand sunetul trestiilor acestora.

26. Spunea avva Daniil, ca oarecari frati vrand sa mearga la Tebaida pentru torturi de in, au zis : cu
aceasta pricina, adica din intamplare, sa vedem si pe avva Arsenie. Si a intrat avva Alexandru si a zis
batranului : niste frati venind de la Alexandria, voiesc sa te vada. Zis-a batranul : instiinteaza-te de la
dansii, pentru care pricina au venit. Si instiintandu-se ca merg la Tebaida pentru torturi de in, a vestit
batranului. Si el a zis : cu adevarat nu vor vedea fata lui Arsenie, caci nu au venit pentru mine, ci pentru

treaba lor. Odihneste-i pe ei si-i sloboade cu pace, zicandu-le ca batranul nu poate sa-i intampine.
27. Un frate s-a dus la chilia lui avva Arsenie la schit si s-a uitat pe fereastra si a vazut pe batranul peste
tot ca un foc, caci era vrednic acel frate de a vedea lucruri minunate. Si cum a batut, a iesit batranul ai
vazand pe fratele ca si spaimantat, i-a zis lui : este multa vreme de cand bati ? Nu cumva ai vazut ceva ?
Si i-a raspuns lui fratele : nu ! Si dupa ce-a vorbit cu el, i-a dat drumul.
28. Sezand odata avva Arsenie la Canop, a venit de la Roma o fecioara de bun neam, bogata foarte si
tematoare de Dumnezeu, ca sa-l vada pe el. Si l-a rugat pe el, ca sa-l induplece pe batranul, sa o
primeasca pe ea. Si venind, l-a rugat, zicand : cutare fecioara de bun neam a venit de la Roma si voieste
sa te vada. Iar batranul n-a primit sa se intalneasca cu dansa. Deci, dupa ce i s-a vestit ei de acestea, a
poruncit sa i se gateasca dobitoacele, zicand : cred lui Dumnezeu, ca-l voi vedea pe el, caci nu om am
venit sa vad, caci sunt si in cetatea noastra multi oameni; ci prooroc am venit sa vad. Si dupa ce a ajuns
la chilia batranului, din iconomia lui Dumnezeu, a gasit pe batran afara din chilie, zabovindu-se cu
oarecare lucrare. Si vazandu-l a cazut la picioarele lui. Iar el a ridicat-o cu manie si a luat seama la dansa
zicand : daca fata mea vrei s-o vezi, iat-o, vezi-o ! Iar ea de rusine n-a cautat la fata lui. Si i-a zis
batranul : n-ai auzit de lucrurile mele ? Acestea sunt de nevoie sa le vezi. Cum ai indraznit sa faci atata
cale pe mare ? Nu stii ca esti femeie si nu ti se cade sa iesi niciodata nicaieri ? Sau ca sa mergi la Roma
si sa zici catre celelalte femei ca ai vazut pe Arsenie si sa se faca marea drum de femei, care sa vina la
mine ?Iar ea a zis : de va voi Domnul, nu voi lasa pe niciuna sa vina aici. Ci roaga-te pentru mine si ma
pomeneste totdeauna ! Iar el raspunzand a zis : ma rog lui Dumnezeu, ca sa se stearga pomenirea ta din
inima mea. Si acestea auzind, a iesit tulburata. Si daca a venit in cetate, de mahnire a cazut in friguri si sa

vestit fericitului Teofil arhiepiscopul pentru dansa ca este bolnava. Si venind la dansa, o ruga sa-i
spuna ce are. Iar ea a zis catre dansul : o, da n-as mai fi venit aici ! ca am zis batranului : pomeneste-ma
pe mine. Si el a zis : ma rog lui Dumnezeu, ca sa se stearga pomenirea ta din inima mea. Si iata, eu mor
de mahnire ! Si i-a zis ei arhiepiscopul : au nu stii ca esti femeie si prin femei vrajmasul aduce in lupta
pe sfinti ? Pentru aceasta a zis batranul asa. Ca pentru sufletul tau se roaga totdeauna. Si asa s-a
mangaiat sufletul ei si s-a dus cu bucurie la ale sale.
29. Povestit-a avva Daniil pentru avva Arsenie, ca a venit odata un magistru (invatator de legi),
aducandu-i o diata (testament) a unui boier, rudenie a lui, care ii lasa foarte multa mostemire. Si luando
pe ea, vroia sa o rupa si a cazut magistrul la picioarele lui, zicand : rogu-te, nu o rupe, ca mi se ia
capul. Si i-a zis avva Arsenie lui : eu mai inainte de acela am murit, iar el acum a murit. Si a trimis-o
inapoi, nimic primind.
30. Se spunea iarasi pentru el,ca in seara sambetelor, pe cand se lumina spre duminica, lasa soarele
inapoia lui si intindea mainile la cer, rugandu-se, pana iarasi stralucea soarele in fata lui si asa sedea.

31. Se zicea pentru avva Arsenie si pentru avva Teodor al Fermei, ca mai mult decat toate, urau slava
oamenilor. Pentru aceasta Arsenie nu intampina lesne pe cineva, iar avva Teodor intampina cu adevarat,
dar ca o sabie ii era.
32. Sezand odata avva Arsenie in partile cele de jos si suparandu-se acolo, a socotit sa lase chilia, si
neluand nimic dintr-ansa, asa s-a dus catre ucenicii sai faraniti Alexandru si Zoil. Si a facut asa. Si lui
Zoil i-a zis : vino cu mine pana la rau si imi cauta o corabie care sa mearga la Alexandria si asa
intorcandu-te si tu, plutind cu corabia la fratele tau ! Iar Zoil tulburandu-se pentru cuvantul acesta, a

tacut. Si asa s-au despartit unii de altii. Deci s-a pogorat batranul spre partile Alexandriei si s-a bolnavit
de boala mare. Iar insotitorii lui au zis intre dansii : nu cumva vreunul din noi a scarbit pe batranul si
pentru aceasta s-a despartit de noi ? Si n-au aflat intre dansii nimic, nici ca nu l-au ascultat pe dansul
candva. Iar dupa ce s-a insanatosit batranul a zis : sa ma duc la parintii mei. Si asa venind cu corabia
inapoi, a mers la piatra unde erau slujitorii lui. Si fiind el aproape de rau, venind o copila etiopiana, s-a
atins de cojocul lui. Iar batranul a certat-o pe ea. Dar copila i-a zis lui : de esti calugar, du-te la munte !
Iar batranul umilindu-se de cuvantul acesta, zicea intru sine : Arsenie, de esti calugar, du-te la munte ! Si
intre acestea au venit la dansul Alexandru si Zoil si cazand ei la picioarele lui, s-a aruncat si batranul jos
si au plans catestrei. Si a zis batranul : nu ati auzit ca m-am imbolnavit ? Si i-au zis lui : am auzit. Si
zicea batranul : si pentru ce nu ati venit sa ma vedeti ? Si i-a zis lui avva Alexandru : pentru ca
despartirea ta de noi nu a fost placuta si multi nu s-au folosit, zicand ca de nu ar fi calcat cuvantul
batranului nu s-ar fi despartit de dansii. Zis-a batranul lor : iarasi dar vor zice oamenii **ca nu a aflat**
porumbita odihna picioarelor sale si s-a intors la Noe in corabie (1). Si asa s-au mangaiat ei si a
petrecut cu dansii pana la sfarsitul sau.

---

(1) Facerea VIII, 9

33. Zis-a avva Daniil : ne-a povestit noua avva Arsenie ca pentru el, desi poate chiar el era. Ca sezand un
batran in chilia sa i-a venit un glas zicand : vino si iti voi arata lucrurile oamenilor. Si sculandu-se, a iesit
si l-a dus pe el intr-ul loc si i-a aratat un arap taind lemne si facand o sarcina mare si acela se ispitea sa o
ridice, dar nu putea. Si in loc de a mai lua dintr-ansa, el mergand mai taia lemne si adaoga peste sarcina.
Si aceasta o facea vreme indelungata si mergand putin mi inainte, iarasi i-au aratat lui un om stand langa

un lac si scotand apa dintr-ansul si turnand-o intr-un jgheab gaurit, din care curgea iarasi in lac. Si i-a zis
lui iarasi : vino sa-ti arat alta : si a vazut o biserica si doi oameni calari pe cai tinand o prajina de-a
curmezisul, unul impotriva altuia. Si voiau sa intre prin usa si nu puteau, pentru ca era prajina de-a
curmezisul si nu s-a smerit nici unul pe sine inapoia celuilalt, ca sa intoarca prajina de-a dreptul si pentru
aceasta au ramas afara de usa. Si batranul a zis : acestia sunt oamenii care poarta cu mandrie cumpana,
ca si cum ar fi a dreptatii si nu s-au smerit ca sa se indrepteze pe sine si sa calatoreasca pe calea cea
smerita a lui Hristos. Pentru aceasta si raman afara de Imparatia lui Dumnezeu. Iar cel ce taia lemne, este
omul cel intru multe pacate, care in loc de a se pocai, adaoga alte faradelegi, intru pacatele sale. Si cel ce
scotea apa, este omul cel care face lucruru bune, dar pentru ca are intru dansele amestecare rea, cu
aceasta a prapadit si lucrurile cele bune ale sale. Deci tot omul trebuie sa fie treaz la lucrurile sale, ca sa
nu se osteneasca in desert.
34. Tot acesta a povestit, ca odata au venit niste parinti de la Alexandria, ca sa vada pe avva Arsenie. Si
unul dintre dansii era unchi al lui Timotei celui de demult, care a fost arhiepiscop al Alexandriei si se

numea neagonisitor, adica sarac. Si avea tovaras pe unul din copiii fratelui sau. Iar batranul se afla atunci
bolnav si nu a voit sa-i intalneasca pe ei, ca sa nu mai vina si altii sa-l supere. Si era atunci la piatra
Troiei si ei s-au intors mahniti. Dupa aceea s-a intamplat de s-a facut navalire a barbarilor si venind el, a
petrecut prin partile cele de jos. Si auzind aceia, iarasi au venit sa-l vada pe el si cu bucurie i-a primit pe
dansii. Si i-a zis lui batranul : voi ati gustat paine si ati baut apa; iar eu, fiule, cu adevarat nici paine, nici
apa n-am gustat, nici am sezut jos, chinuindu-ma pe mine pana cand m-am instiintat ca ati ajuns la locul

vostru, caci pentru mine si voi v-ati suparat, dar iertati-ma, fratilor. Si mangaindu-se ei, s-au dus.
35. Acesta zicea, ca l-a chemat intr-o zi avva Arsenie si i-a zis : odihneste pe parintele tau, ca dupa ce va
merge catre Domnul, sa se roage pentru tine si iti va fi tie bine.
36. Se spunea pentru avva Arsenie, ca bolnavindu-se odata la schit, s-a dus preotul si l-a adus la biserica
si l-a pus pe asternut cu o perna mica la capul lui. Si iata un batran venind sa-l cerceteze pe el si vazandul
pe asternut si perna sub capul lui s-a smintit zicand : acesta este avva Arsenie ? Si pe acestea este
culcat ? Si luandu-l pe el preotul indeosebi, i-a zis lui : ce lucru ai avut la satul tau, iar el a zis : pastor
am fost. Cum dar - a zis el - petreceai viata ta ? Iar el a zis : cu multa osteneala petreceam. Si i-a zis lui
iarasi : dar acum cum petreci la chilie ? Iar el a zis : mai mult ma odihnesc. Si atunci i-a zis lui : vezi pe
avva Arsenie acesta ? Cand a fost in lume era tata al imparatilor si mii de slugi cu brauri de aur incinsi si
toti cu bratari si cu haine de matase imbracati stateau inaintea lui si asternuturi scumpe erau sub dansul.
Iar tu, apstor fiind, nu ai avut in lume odihna pe care o ai acum si acesta n-are aici desfatarea pe care a
avut-o in lume. Iata, dar, tu te odihnesti, iar acesta se trudeste. Iar el auzind acestea, s-a umilit si a pus
metanie zicand : iarta-ma, avvo, ca am gresit caci intr-adevar, aceasta este calea cea adevarata, ca acesta
a venit la smerenie, iar eu la odihna. Si folosindu-se batranul, s-a dus.
37. A venit un parinte catre avva Arsenie si batand in usa, i-a deschis batranul, socotind ca este slujitorul
sau. Si dupa ce l-a vazut pe el ca este altul, a cazut cu fata in jos. Iar acela i-a zis lui : scoala, avvo, ca sa
ma inchin tie. Si i-a zis batranul lui : nu ma scol, de nu te vei duce. Si mult rugandu-se, nu s-a sculat
pana ce s-a dus.
38) Se spunea pentru un frate care a venit la schit, ca sa vada pe avva Arsenie, ca venind la Biserica, se
ruga clericilor, ca sa se intalneasca cu avva Arsenie. Deci i-au zis lui: odihneste-te putintel, frate, si-l vei

vedea. Iar el a zis: nu gust nimic de nu ma voi intalni cu el. Au trimis dar un frate ca sa-i duca, ca era
departe chilia lui. Si batand in usa, au intrat amandoi si inchinandu-se batranului, au sezut tacand. Deci a
zis fratele cel de la schit: eu ma duc, rugati-va pentru mine ! Iar fratele cel strain neafland indrazneala
catre batranul, a zis fratelui: vin si eu cu tine. Si au iesit impreuna. L-a rugat insa fratele cel strain
zicand: ia-ma si la avva Moise cel din talhari. Si venind ei la acela, i-a primit cu bucurie si gazduindu-i, ia
slobozit. Si i-a zis fratele cel ce-i ducea: iata, te-am dus la cel strain si la egiptean; care dintr-amandoi
ti-a placut ? Iar el raspunzand, a zis: mie, astadata, egipteanul mi-a placut. Si auzind unul din parinti
acestea, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand : Doamne, arata-mi lucrul acesta, ca unul fuge pentru numele
Tau, iar altul imbratisaza pentru numele Tau. Si iata i s-au aratat doua corabii mari pe rau si a vazut pe
avva Arsenie si pe Duhul lui Dumnezeu plutind cu liniste intr-una; iar avva Moise si ingerii lui
Dumnezeu plutind in alta, si il hraneau pe el cu faguri de miere.
39) Zicea avva Daniii, ca vrand sa moara avva Arsenie le-a poruncit, zichnd: sa nu va ingrijiti sa faceti

dragoste (adica milostenie) pentru mine. Ca eu de mi-am facut mie dragoste, aceasta am s-o gasesc.
40) Cand vrea sa moara avva Arsenie, s-au tulburat ucenicii lui. Si le-a zis lor: inca nu a venit ceasul; iar
cand va veni ceasul, va voi spune voua. Dar am sa ma judec cu voi la divanul lui Hristos, de veti da
trupul meu cuiva. Iar ei au zis: si ce vom face, ca nu stim sa-l ingropam? Si le-a zis lor batranul: nu stiti
sa legati o funie de piciorul meu si sa ma trageti la munte? Si acesta era cuvantul batranului, adica
obisnuia batranul a zice: Arsenie, pentru ce ai iesit (din lume) ? Ca am gresit, de multe ori m-am cait; iar
ca am tacut, niciodata. Iar and era aproape de a muri, l-au vazut pe el fratii plangand si i-au zis lui: intradevar

si tu te temi, parinte? Si a zis ror : intr-adevar, frica cea de acum, ce este cu mine in ceasul acesta,
cu mine este de cand m-am facut calugar. Si asa a murit.
41) Se mai spunea, ca in toata vremea vietii sale cand sedea la lucrul mainilor lui, avea o carpa in san
pentru a-si sterge lacrimile care picau din ochii sai si auzind avva Pimen, ca a adormit, lacrimand, a zis:
fericit esti, avvo Arsenie, ca te-ai plans pe tine in lumea aceasta. Ca acela ce nu se plange pe sine aici,
acolo se va plange vesnic. Deci, ori aici de voie, ori acolo de munci, este cu neputinta a nu plange.
42) Povestit-a avva Daniii pentru dansul, ca niciodata nu voia sa graiasca vreo intrebare din Scriptura,
macar ca putea sa graiasca, de ar fi voit. Inca nici scrisoare degrabia nu scria. Si cand venea la biserica
cateodata, sedea dinapoia stalpului, ca nimeni sa nu vada fata lui, nici el sa caute la altul. Si era chipul
lui ingeresc ca al lui Iacov. Era cu totul alb, incuviintat la trup, dar uscativ. Si avea barba lunga,
ajungand pana la pantece iar perii ochilor cazusera de plans. Si era lung, dar se garbovise de batranete.
Si a murit in varsta de nouazeci si cinci ani. A petrecut in palaturile fericitului intru pomenire,
imparatului Teodosie cel mare, ani patruzeci, facandu-se parinte al fiilor lui, Arcadie si Onorie. Si acolo
a facut ani patruzeci, iar zece ani a facut la Troin al Babilonului celui de sus, in preajma Memfisului si
trei ani in Canopul Alexandriei si ceilalti doi i-a petrecut iarasi in Troin si acolo a adormit, savarsindu-si
calatoria cu pace si cu frica lui Dumnezeu. Caci era barbat bun si plin de Duh Sfant si de credinta. Si mia
iasat mie haina lui cea de piele si vesmantul cel alb de par si incaltamintele cele de coaja de finic. Si eu
nevrednicul - zice avva Daniii - le-am purtat pe ele ca sa ma binecuvintez.
43) Povestit-a iarasi avva Daniil pentru avva Arsenie, ca odata el a chemat pe parintii mei, adica pe avva
Alexandru si pe Zoil si smerindu-se pe sine, a zis: fiindca dracii se lupta cu mine si nu stiu de ma fura in
somn, deci in noaptea aceasta osteniti-va cu mine si paziti-ma, daca dormitez la priveghere. Si au sezut

unul de-a dreapta lui si altul de-a stanga, de cu seara, pastrand tacere. Si spuneau parintii mei - zice avva
Daniii - ca noi am adormit si nu ne-am sculat si nu l-am simtit pe el, daca dormiteaza. Si catre dimineata
- Dumnezeu stie, de la sine a facut ca sa socotim ca a dormit, sau cu adevarat firea somnului a venit - a
suflat trei suflaturi si indata s-a sculat, zicand: am dormit cu adevarat? lar noi am raspuns: nu stim!
44) Au venit odata oarecari batrani la avva Arsenie si Mult l-au rugat ca sa se intalneasca cu dansul. Iar
el le-a deschis lor. Si l-au rugat pe el sa le spuna lor cuvant pentru cei ce se linistesc si cu nimeni nu se
intalnesc. Si le-a zis lor batranul: cand fecioara este in casa tatalui sau, multi vor sa se logodeasca cu
dansa. Iar dupa ce va lua barbat, nu place tuturora; unii o defaima, iar altii o lauda si n-are cinste asa
multa ca intai cand era ascunsa ! Asa si cele ale sufletului: dupa ce se vor vadi, nu pot sa incredinteze pe
toti.

PENTRU AVVA AGATHON

1) Zis-a avva Petru, acela al lui avva Lot, ca era odata la chilia lui avva Agathon si a venit catre acesta
un frate, zicand: voiesc sa locuiesc cu fratii; deci spune-mi, cum voi locui cu ei ? Zis-a lui batranul: ca in
ziua dintai, cand intri la dansii, asa sa pazesti strainatatea ta in toate zilele vietii tale, ca sa nu ai
indrazneala cu dansii. Zis-a avva Macarie lui: si ce face indrazneala ? Zis-a lui batranul: asemenea este
indrazneala cu arsita cea mare, care cand se face, toti fug de la fata ei, rodul pomilor il strica. Zis-a avva
Macarie lui : asa de cumplita este indrazneala ? Si a zis avva Agathon: nu este alta patima mai cumplita
decat indrazneala; caci ea este maica si nascatoare a tuturor patimilor. Si lucratorul trebuie sa se
pazeasca de indrazneala, macar singur de va fi in chilie. Caci stiu eu ca un frate locuind multa vreme in
chilie si avand un patisor, a zis ca s-a mutat din chilie, necunoscand patisorul acesta. Unul ca acesta este

lucrator si luptator.
2) Zis-a avva Agathon: calugarul trebuie sa nu lase constiinta sa-l invinuiasca in nici un lucru.
3) Zis-a iarasi: fara de pazirea dumnezeiestilor porunci, nu sporeste omul in nici o fapta buna.
4) Zis-a iarasi: niciodata nu m-am culcat sa dorm avand (ceva) asupra cuiva, nici am lasat pe cineva sa
se culce, sa doarma avand (ceva) asupra mea (1). Aceasta, pe cat am putut.

---

(1) Mat. V, 23 si Marcu XI, 25.

5) Se spunea pentru avva Agathon, ca s-au dus oarecari la dansul, auzind ca are dreapta si mare
socoteala. Si vrand sa-l cerce de a sa manie, i-au zis lui : tu esti Agathon ? Am auzit pentru tine ca esti
curvar si mandru. Iar el a zis : ei bine, asa este. Si i-au zis lui : tu esti Agathon barfitorul si clevetitorul?
Iar el a zis: eu sunt. Au zis iarasi : Tu esti Agathon ereticul? lar el a raspuns: nu sunt eretic. Si l-au rugat
pe el, zicand: spune-ne noua, pentru ce atatea cate ti-am zis tie le-ai primit, iar cuvantul acesta nu l-ai
suferit? Zis-a lor: cele dintai asupra mea le scriu, caci este spre folosul sufletului meu. Iar cuvantul
acesta eretic este despartire de Dumnezeu si nu voiesc sa ma despart de Dumnezeu. Iar aceia auzind, sau
minunat de dreapta lui socoteala si s-au dus ziditi, adica folositi.
6) Povestesc unii pentru avva Agathon, ca a facut vreme multa zidind o chilie impreuna cu ucenicii lui si
dupa ce au sfarsit ei chilia, au venit apoi sa sada in ea. Si a vazut batranul in saptamana dintai lucrul ce
nu-i folosea si a zis ucenicilor sai : sculali-va, sa mergem de aici. Iar ei s-au tulburat, zicand : daca avea
socoteala de a ne muta, pentru ce am facut atata osteneala zidind chilia ? Si smintindu-se oamenii asupra
noastra, iarasi or sa zica : iata, iarasi s-au mutat nestatornicii. Si vazandu-i pe ei imputinati cu sufletul, lea
zis lor: desi se vor sminti vreunii, insa iarasi se vor zidi altii, zicand : fericiti sunt unii ca acestia, ca
pentru Dumnezeu s-au mutat si toate le-au defaimat. Insa cel ce voieste sa vina, sa vina, caci eu ma mut.

Si s-au aruncat ei pe sine la pamant, rugandu-se pana cand vor fi iertati sa calatoreasca impreuna cu
dansul.
7) Se zicea, iarasi pentru dansul, ca de multe ori s-a mutat, avand numai la brau cutitasul cu care
spinteca smicelele.

8) A fost intrebat avva Agathon : ce este mai mare : osteneala cea trupeasca, sau pazirea celor dinauntru?
Iar batranul a zis : omul este asemenea unui pom; deci, osteneala cea trupeasca este frunza, iar pazirea
celor dinauntru este roada. Si fiindca, dupa ceea ce este scris : *tot pomul care nu face roada buna, se taie*
si in foc se arunca (1), aratat este ca pentru roada este toata osardia noastra, adica pentru pazirea mintii.
Dar este trebuinta si de acoperemantul si podoaba cea de frunze, care sunt ostenelile cele trupesti.

---

(1) Mat. VII, 19.

9) L-au intrebat pe el iarasi fratii, zicand: care fapta buna, parinte, intre petreceri, are mai multa
osteneala ? Zis-a lor: iertati-ma, eu socotesc ca nu este alta osteneala, ca rugaciunea catre Dumnezeu.
Caci totdeauna cand voieste omul sa se roage, voieste vrajmasul sa-i taie pe el caci el stie ca nu se
impiedica de altceva, fara numai de rugaciunea cea catre Dumnezeu. Si toata petrecerea pe care o va
face omul, rabdand intru dansa, dobandeste odihna. ziar rugaciunea pana la rasuflarea cea de pe urma,
are trebuinta de nevointa.
10) Si era avva Agathon intelept cu mintea si fara de preget cu trupul si se indestula cu toate si cu lucrul
mainilor si cu hrana si cu imbracamintea.
11) Acesta mergea pe drum cu ucenicii lui si unul dintr-insii gasind un pahairut de lemn verde pe drum,
a zis batranului: parinte, porunceste sa-l iau. Iar batranul s-a uitat la el minunandu-se si i-a zis: tu l-ai pus
acolo ? Si a raspuns fratele: nu ! Si a zis batranul: cum dar vrei sa iei ceea ce nu ai pus?

12) Un frate a venit la avva Agathon, zicand: lasa-ma sa locuiesc cu tine. Si mergand pe drum a gasit
putin sapun si l-a adus la el. Si a zis batranul: unde ai gasit sapunul ? Zis-a fratele: pe drum l-am gasit,
cand umblam si l-am luat. Zis-a lui batranul: daca ai venit sa locuiesti cu mine, cum ai luat ceea ce n-ai
pus ? Si l-a trimis sa-l duca de unde l-a luat.
13) Un frate a intrebat pe batranul, zicand: m-a ajuns o porunca si unde este porunca, este razboi. Deci
voiesc sa merg pentru porunca, dar ma tem de razboi. Si a zis lui batranul: de ar fi fost Agathon, facea
porunca si biruia razboiul.
14) Facandu-se odata sobor la schit pentru o pricina si punandu-se la randuiala, mai pe urma a venit si
acest Agathon si a zis parintilor: nu ati pus pricina la buna randuiala. Iar ei i-au zis lui: dar tu cine esti de
graiesti asa? lar el a raspuns : fiu al omului. Caci este scris: de graiti adica, dreptate dupa adevar,
judecati cele nedrepte, fiii oamenilor. (1)

---

(1) Psalm 57, 1.

15) Se spunea pentru avva Agathon, ca trei ani s-a ostenit, tinand piatra in gura sa, pana cand s-a deprins
sa taca.
16) Se spunea iarasi pentru el si pentru avva Amun, ca atunci cand vedea vreun vas, o data spunea pretul
si ceea ce li se da, luau tacand cu liniste. Si iarasi, cand vroiau sa cumpere ceva, ceea ce li se spunea, dau
in tacere si luau vasul, negraind nimic.

17) Acelasi avva Agathon a zis : niciodata n-am dat dragoste, adica milostenie; ci milostenia mea era a
da si a lua, socotind ca folosul fratelui meu este lucru al rodirii.
18) Acelasi parinte cand vedea vreun lucru si voia gandul lui sa-i judece, isi zicea luisi : " Agathoane, sa
nu faci tu aceasta ! Si asa se linistea gandul lui.
19) Acesta si-a zis ca maniosul macar de va scula vreun mort, nu este primit la Dumnezeu.

20) Avea odata avva Agathon doi ucenici, care petreceau viata sihastreasca deosebi. Deci, intr-una din
zile a intrebat pe unul: cum petreci in chilia ta ? Iar el a zis : postesc pana seara si mananc doi pesmeti.
Si i-a zis lui : buna este randuiala mancarii, neavand osteneala prea mare. Zis-a si celuilalt: tu cum
petreci ? lar el a zis : doua zile postesc si doi pesmeti mananc. Si i-a zis lui batranul : te ostenesti foarte
mult, suferind doua razboaie. Ca de mananca cineva in fiecare zi si nu se satura, se osteneste. Dar este
altul care voieste sa posteasca cate doua zile si sa se sature. Iar tu indoit postind, nu te saturi.
21) Un frate a intrebat pe avva Agathon pentru pacatul curviei si i-a raspuns aceluia: mergi, arunca
neputinta ta inaintea lui Dumnezeu si vei avea odihna.
22) S-a bolnavit odata avva Agathon si un oarecare din batrani. Si zacand ei in chilie, citea un frate la
cartea Facerii si a venit la capul unde zice Iacob : *Iosif nu este, Simeon nu este ; si pe Veniamin il veti*
lua ? Si imi veti pogori batranetile cu mahniciune la iad ! (1) Si raspunzand batranul, a zis : nu-ti ajung
ceilalti zece, avvo Iacove ? Zis-a avva Agathon: inceteaza, batranule ! Dacii Dumnezeu este Cel ce
indrepteaza, cine este cel ce osandeste ? (2)

---

(1) Facere 47, 36 si 37.
(2) Rom. VIII, 33 si 34.

23) Zis-a avva Agathon : de-mi va fi cineva foarte iubit si voi cunoaste ca ma duce in vreo greseala, il
inlatur de la mine.
24) Zis-a iarasi: omul trebuie sa ia aminte in tot ceasul la judecata lui Dumnezeu.
2S) Oarecari frati vorbind pentru dragoste, avva Iosif a zis : au noi stim ce este dragostea ? Si spunea
pentru avva Agathon ca avea un cutitas si a venit la el un frate si l-a laudat si nu l-a lasat sa iasa pana ce
nu a luat cutitasul.
26) Zicea avva Agathon : de mi-ar fi fost cu putintia sa gasesc un bubos sa-i dau trupul meu si sa iau pe
al lui, bucurie as fi avut, caci aceasta este dragostea cea desavarsita.

27) Se spunea iarasi pentru dansul, ca venind o data in cetate sa-si vanda vasele, adica lucrul mainilor
sale, a gasi pe un om strain, lepadat pe ulita si bolnav, neavand cine sa-l caute. Si a ramas batranul cu
dansul luand o casa cu chirie si din lucrul mainilor sale platea chiria, iar ce-i mai ramanea cheltuia la
trebuinta bolnavului. Si a petrecut patru luni, pana cand s-a vindecat bolnavul. Si asa batranul s-a dus la
chilia sa cu pace.

28) Spunea avva Daniil, ca mai inainte de a veni avva Arsenie la parintii mei, au ramas si ei cu avva
Agathon. Si iubea avva Agathon pe avva Alexandru, ca era nevoitor si bland. Si s-a intamplat ca toti
ucenicii lui sa-si spele hainele in rau, iar avva Alexandru spala incet. Ceilalti frati au zis batranului :
fratele Alexandru nu face nimic. Si vrand sa-i odihneasca, i-a zis lui: frate Alexandre, spala-le bine caci
sint inuri. Iar el daca a auzit, s-a mahnit. Si dupa aceasta l-a mangaiat pe el batranul, zicand: au doara, nu
stiam, ca bine faci? Ci acestea ti le-am spus inaintea lor, ca sa odihnesc cugetul lor cu ascultarea ta, frate.
29) Se povesteste pentru avva Agathon, ca se silea sa faca toate poruncile si cand trecea in coraabie, el
intai apuca lopata si cand mergeau la dansul fratii, indata dupa rugaciune, mana lui punea masa, caci era
plin de dragostea lui Dumnezeu. Iar cand a vrut sa se savarseasca, a ramas trei zile avand ochii deschisi
si nemiscati. Si l-au miscat fratii zicand : avvo Agathoane, unde esti ? Si le-a raspuns lor : inaintea
judecatii stau. I-au zis lui: si tu te temi, parinte ? Le-a zis lor: cu adevarat m-am silit dupa puterea mea,
ca sa pazesc poruncile lui Dumnezeu; dar om sunt si de unde stiu de au placut lucrurile mele lui
Dumnezeu ! Si i-au zis lui: dar nu nadajduiesti, ca lucrul tau este dupa Dumnezeu ? Zis-a batranul: nu
nadajduiesc, de nu voi intampina pe Dumnezeu, caci alta este judecata lui Dumnezeu, si alta a

oamenilor. Iar cand au vrut sa-l mai intrebe alt cuvant, le-a zis lor : faceti bine si nu mai graiti acum cu
mine, caci n-am vreme. Si indata s-a savarsit cu bucurie. Ca-l vedeau tragandu-se, in ce fel heretiseste
cineva pe prietenii si iubitii sai. Avea inca pazire mare in toate si zicea, ca fara de pazire mare nu paseste
omul la nici o fapta buna.
30) A intrat odata avva Agathon in cetate sa-si vanda putinele vase si a gasit pe un lepros lepadat in cale.
I-a zis lui leprosul: unde te duci, si i-a raspuns avva Agathon : in cetate, sa vand niste vase. Zis-a lui
leprosul: fa milostenie, de ma ia acolo ! Si luandu-l pe spatele sale, l-a dus in cetate. I-a zis lui acesta :
unde vei vinde vasele tale, acolo sa ma pui. Si a facut batranul asa. Si dupa ce vindea un vas, zicea
bubosul : cu cat l-ai vandut? Si-i raspundea : intr-atata. Si-i zicea iarasi : cumpara-mi o placinta. Si-i
cumpara. Si iar vindea alt vas. Si ii zicea leprosul iarasi : dar acesta cu cat ? Si-i raspunse batranul : intratata.
Si-i zicea: cumpara-mi acest lucru. Si-i cumpara. Deci dupa ce a vandut toate vasele si vroia sa se
duca, i-a zis bubosul: te duci ? Si i-a raspuns lui: da ! Si i-a zis din nou : fa iarasi milostenie, de ma du
unde m-ai gasit ! Si luandu-l pe spatele lui, l-a dus la locul lui. Si i-a zis lui : binecuvantat esti Agathone,
de Domnul in cer si pe pamant. Si ridicand ochii sai, pe nimeni n-a vazut. Ca a fost ingerul Domnului
care a venit sa-l ispiteasca.

PENTRU AVVA AMMONA

1) Un frate a intrebat pe avva Ammona, zicand: spune-mi un cuvant, ca sa ma mantuiesc ! Si i-a raspuns
batranul : mergi si-ti fa gandul tau, precum fac facatorii de rele, care sunt in temnita. Ca aceia intreaba
pururea pe oameni : unde este stapanitorul si cand va veni. Si din acea asteptare plang. Asa si calugarul;
trebuie sa ia aminte totdeauna si sa-si mustre sufletul sau zicand : vai mie ! Cum am sa stau inainte la
judecata lui Hristos ? Si cum am sa-i dau Lui raspuns ? Daca asa vei cugeta totdeauna, poti sa te
mantuiesti.

2) Spuneau unii pentru avva Amona, ca si vasilisc (sarpe veninos) a omorat. Caci ducandu-se in pustie

ca sa scoata apa din fantana si vazand un vasilisc, s-a pus cu fata in jos, zicand : Doamne, sau eu am a
muri, sau acesta ! Si indata a crapat vasiliscul, cu puterea lui Hristos.
3) Zis-a avva Ammona: patrusprezece ani am facut in schit, rugandu-ma lui Dumnezeu noaptea si ziua,
ca sa-mi daruiasca sa biruiesc mania.
4) Povestit-a unul din parinti ca era la chilii un batran ostenitor purtand rogojina si mergand, s-a dus la
avva Ammona. Si l-a vazut pe el batranul purtand rogojina si i-a zis lui : aceasta nimic nu te foloseste. Si
l-a intrebat pe el batranul, zicand : trei ganduri ma supara : sau sa merg in pustietati, sau sa ma duc in
strainatate, unde nimeni nu ma cunoaste, sau sa ma inchid in chilie si cu nimeni sa nu ma intalnesc,
mancand dupa doua ore. Zis-a avva Ammona lui: nici una dintr-acestea trei nu-ti este de folos sa faci; ci
mai vartos sezi in chilia ta si mananca putin in fiecare zi si ai totdeauna cuvantul vamesului in inima ta.
Si asa poti sa te mantuiesti.
5) Unor frati li s-a intamplat o scarba la locul lor si vrand sa-l paraseasca s-au dus la avva Ammona. Si
iata, batranul mergea cu corabia pe apa si vazandu-i umbland pe marginea raului, a zis corabierilor :
scoateti-ma la uscat ! Si chemand pe frati, le-a zis lor : eu sunt Ammona, la care voiti sa mergeti. Si
mangaindu-le inimile lor, i-a facut de s-au intors inapoi de unde iesisera. Ca nu avea pricina vatamare de
suflet, ci scarba omeneasca.
6) Venit-a odata avva Ammona sa treaca un rau si a gasit o corabie dregandu-se si a sezut langa dansa.
Si iata alta corabie (luntre) a venit si a trecut pe oamenii care erau acolo. Si i-au zis lui : vino si tu avvo
si treci la noi. Iar el le-a zis lor : de nu voi trece cu corabia cea de obste, in alta nu ma sui. Si avea o
legatura de smicele si sedea impletind funie si iarasi despletind-o, pana ce s-a dres corabia, asa a trecut.

Deci i-au facut fratii metanie, zicand : pentru ce ai facut aceasta ? Si le-a zis lor batranul : ca nu
totdeauna grabindu-ma gandul, sa umblu. Ci si aceasta este pilda, ca sa umblam in calea lui Dumnezeu,
cu oranduiala.
7) A purces odata avva Ammona sa mearga la avva Antonie si a pierdut drumul. Si sezand, a adormit
putin. Si sculindu-se din somn, s-a rugat lui Dumnezeu, zicand : ma rog Tie, Doamne Dumnezeul meu,
sa nu pierzi zidirea Ta. Si i s-a aratat lui ca o mana de om atirnand din cer, aratandu-i drumul, pana cand
a venit si a statut deasupra pesterii lui avva Antonie.
8) Acestui avva Ammona i-a proorocit avva Antonie, zicand : o sa sporesti intru frica lui Dumnezeu. Si
scotandu-l afara din chilie, i-a aratat o piatra si i-a zis : ocareste piatra aceasta si o bate. Iar el a facut asa.
Si i-a zis avva Antonie: nu cumva a grait piatra? Iar el a zis : nu. Si i-a zis iarasi avva Antonie: asa si tu,
o sa ajungi aceasta masura. Ceea ce s-a si facut, caci a sporit avva Ammona atata, incat din multa
bunatate nu mai cunostea ce este rautatea. Si asa facandu-se el episcop, au adus la el o fecioara avand in
pantece si i-au zis lui: cutare au facut lucrul acesta, da-le for canon, adica pedeapsa pentru pacat ! Iar el,
facand semnul crucii pe pantecele ei, a poruncit sa i se dea sase perechi de cearsafuri, zicand : nu cumva
mergand, sa nasca si va muri, sau ea sau pruncul si nu va afla cele de ingropare ? Iar parasii ei i-au zis
lui: de ce ai facut aceasta? Da-le canon ! Iar el a zis lor: vedeti, fratilor, ca aproape este de moarte si ce
pot eu sa fac? Si a slobozit-o pe ea si n-a indraznit batranul sa osandeasca pe nimeni.

9) Se spunea pentru dansul, ca au venit unii la el sa se judece; iar batranul se facea nebun. Si iata, o
femeie zicea catre vecina ei : acest batran este nebun. Si a auzit-o pe ea batranul si chemand-o, ii zice :
cate osteneli am facut eu prin pustii, ca sa castig nebunia aceasta si pentru tine sa o prapadesc astazi pe

ea ? Nu !
10) A venit odata avva Ammona sa guste ceva intr-un loc si era acolo unul care avea nume rau. Si s-a
intamplat de a venit o femeie si a intrat in chilia fratelui celui ce avea nume rau. Deci, afland cei ce
locuiau in locul acela s-au tulburat si s-au adunat ca sa-i goneasca pe el din chilie. Si cunoscand ca
episcopul Ammona este in locul acela, venind l-au rugat sa mearga impreuna cu dansii. Si intelegand
fratele, luand femeia, a ascuns-o intr-un chiup mare. Si pana sa vina norodul, a vazut avva Ammona ceea
ce se facuse si pentru Dumnezeu a acoperit lucrul. Si intrand, a sezut deasupra chiupului si a poruncit sa
se caute toata chilia. Deci, dupa ce au cautat si nu au aflat pe femeie, a zis avva Ammona: ce este
aceasta ? Dumnezeu sa va ierte ! Si rugandu-se, a facut pe toti sa se duca si apucand de mana pe frate, ia
zis: ia aminte de tine, frate ! Si aceasta zicand, s-a dus.
11) A fost intrebat avva Ammona: care este calea cea stramta si ingusta? Si raspunzand, a zis : calea
stramta si ingusta aceasta este, sa-si sileasca cineva gandurile sale si sa-si taie voile sale pentru
Dumnezeu. Si aceasta este ceea ce s-a zis de apostoli : *Iata noi am lasat toate si am venit dupa Tine (1)*

Mat. XIX, 27.

PENTRU AVVA AHILA

1) S-au dus odata trei batrani la avva Ahila si unul dintr-ansii avea nume rau. Si i-a zis unul din batrani :
avvo, fa-mi o mreaja (plasa) ! Iar el a zis : nu-ti fac. Si celalalt i-a zis: fa milostenie, ca sa-ti avem
pomenirea ta in manastire ! Iar el a zis : n-am vreme. Ii zice lui celalalt, care avea numele cel rau : fa-mi
mie o mreaja, avvo, ca s-o am din mainile tale ! lar el raspunzand indata, i-a zis : iti voi face. Si i-au zis
lui acestuia i-ai zis ca-i vei face ? Le-a zis lor batranul: v-am zis voua ca nu va fac si nu v-ati mahnit,
fiindca n-am vreme. Iar acestuia de nu-i voi face, va zice : pentru pacatul meu auzind batranul nu a voit

sa-mi faca, si indata taiem ata. Deci cu aceasta am ridicat sufletul lui, ca sa nu fie inghitit de mahniciune
unul ca acesta (1).

---

(1) 1. Corint. II, 7.

2) Zis-a avva Vitimie: pogorindu-ma eu odata la schit mi-au dat unii putina miere, ca sa le dau batranilor
si am batut in usa chiliei lui avva Ahila ca sa-i dau lui. Iar el a zis: cu adevarat, frate, nu mi-ar fi fost
voia sa-mi bati acum in usa, chiar de ar fi fost mana. Dar nici la alta chilie nu te mai duce. Deci m-am
dus la chilia mea si le-am dus la biserica.

3) A venit odata avva Ahila la chilia lui avva Isaia in schit si l-a gasit mancand; acesta pusese sare si apa
intr-un castron si vazindu-l batranul ca a ascuns castronul dupa funii, i-a zis : spune-mi ce mananci ? Iar
el a zis : iarta-ma avvo, ca taiam smicele si m-am suit pe arsita si-am pus in gura mea paine cu sare; ca
mi s-a uscat gatlejul de arsita si nu se pogora painea. Pentru aceasta am fost silit de am pus putina apa

peste sare, ca asa sa pot gusta. Deci, iarta-ma ! Si a zis batranul : veniti de vedeti pe Isaia, ca mananca
zeama in schit. Daca vrei sa mananci zeama, du-te in Egipt.

4) A venit unul din batrani la avva Ahila si l-a vazut pe el scuipand sange din gura lui si l-a intrebat: ce
este aceasta parinte ? Rapuns-a batranul : este cuvantul fratelui care m-a mahnit si m-a silit sa nu-l
vestesc lui si m-am rugat lui Dumnezeu ca sa-l ridice de la mine. Si s-a facut cuvantul lui ca sangele in
gura mea si l-am scuipat jos si m-am linistit si mahniciunea am uitat-o.

5) Zicea avva Ammoi : ne-am dus eu si avva Vitimie la avva Ahila si l-am auzit citind cuvintul acesta :
nu te teme Iacove, a te pogori in Egipt. (1). Si mult a statut citind cuvantul acesta. Si batand noi, ne-a
deschis si ne-a intrebat, de unde suntem. Si temandu-ne sa zicem ca suntem de la chilii, am zis ca
suntem de la muntele Nitriei. Si ne-a zis: ce sa va fac, daca sunteti de departe. Si ne-a bagat inauntru. Si

l-am gasit ca lucra noaptea multa impletitura pentru cosnite. Si l-am rugat sa ne spuna vreun cuvant. Iar
el a zis : eu de aseara pana acum am impletit douazeci de stanjeni; si intr-adevar, n-am trebuinta de
dansii; dar nu cumva sa se manie Dumnezeu si sa ma invinuiasca, zicand, ca desi putand sa lucrez, nu
am lucrat, pentru aceasta ma ostenesc si lucrez din toata puterea mea. Si folosindu-ne, ne-am dus.

---

(1) Facere, 46, 3.

PENTRU AVVA AMMOI

1) Se spunea pentru avva Ammoi, ca atunci cand se ducea la biserica, nu lasa pe ucenicul sau sa umble
aproape de el, ci de departe. Si de venea sa-l intrebe pentru ganduri, dupa ce-i spunea, indata il gonea,
zicand : nu cumva vorbind noi pentru folos, sa cada vreo vorba straina. Pentru aceasta nu te las aproape
de mine.

2) Se spunea iarasi pentru avva Ammoi, ca era bolnav pe pat multi ani si niciodata n-a lasat gandul sau
sa ia aminte la chilia cea mai dinauntru, sa vada ce are. Ca multe ii aduceau lui pentra boala. Si cand
intra si iesea Ioan, ucenicul lui, el isi inchidea ochii, ca sa nu vada ce face, caci il stia ca este calugar
credincios.

3) Zis-a avva Pimen, ca un frate a venit la avva Ammoi cerand de la dansul vreun cuvant. Si ramanand
cu dansul sapte zile, nu i-a raspuns lui batranul. Dar petrecandu-l, i-a zis lui : ia aminte de sine-ti, ca mie
acum pacatele mi s-au facut zid intunecat intre mine si Dumnezeu.

4) Se spunea pentru avva Ammoi, ca a facut cincizeci de masuri de grau pentru trebuinta sa si le-a pus la
soare. Si mai inainte de a se usca bine, a vazut in locul acela un lucru care nu-i folosea lui. Si a zis
ucenicilor sai : sa ne ducem de aici. Iar ei foarte s-au mahnit. Si vazindu-i pe ei mahniti, le-a zis lor : va
mahniti pentru paini ? Cu adevgrat eu am vazut pe oarecari ca au fugit si au lasat firizile varuite
impreuna cu carti de membrane si n-au inchis nici usile, ci s-au dus lasandu-le deschise.

PENTRU AVVA AMMUN NITRIOTUL

1) Avva Ammun nitriotul s-a dus la avva Antonie si i-a zis lui: vad ca eu mai multa osteneala am si cum
de numele tau s-a marit intre oameni mai mult decat al meu? Zis-a lui avva Antonie: pentru ca eu iubesc
pe Dumnezeu mai mult decit tine.
2) Acelasi avva Ammun s-a dus la avva Pimen si i-a zis lui: cand ma duc la chilia aproapelui, sau cand
el vine la mine pentru vreo trebuinta, ne sfiim sa vorbim unul cu altul, ca nu cumva sa se iveasca vreo
vorba straina. Si i-a zis lui batranul : bine faci, caci tineretea are trebuinta de pazire. Zis-a avva Ammun
iarasi : batranii sporind in fapta buna nu aveau in dansii altceva, sau strain in gura ca sa vorbeasca aceea.
Si iarasi a intrebat: deci, daca va fi nevoie ca sa vorbesc cu aproapele, voiesti sa vorbesc din Scripturi
sau din cuvintele batranilor ? Zis-a batranul: daca nu poti sa taci mai bine este sa vorbesti din cuvintele
batranilor si nu din Scriptura, caci nu mica primejdie este.
3) Un frate a venit de la schit la avva Ammun si i-a zis : ma trimite parintele meu la slujba si ma tem de
curvie. I-a zis lui batranul : ori in ce ceas iti va veni ispita, zi asa : Dumnezeul puterilor, pentru
rugaciunile parintelui meu, scapa-ma ! Deci in una din zile o fata a incuiat usa dupa dansul. Iar el
strigand cu glas mare, a zis : Dumnezeul puterilor pentru rugaciunile parintelui meu, scapa-ma ! Si in
data s-s aflat pe calea catre schit.

PENTRU AVVA ANUV

1) Povestit-a avva Ioan, ca avva Anuv si avva Pimen si ceilalti frati ai lor, dintr-un pantece fiind si
facandu-se calugari in schit, cand au venit mazachiii si au pustiit schitul intai s-au dus de acolo si au
venit la un loc ce se chema Terenut pana isi vor lua seama cum trebuie sa ramana. Si au ramas acolo intro
capiste (templu idolesc) veche cateva zile. Si a zis avva Anuv, care era mai mare decat ceilalti, catre

avva Pimen: fa milostenie tu si fratii tai, fiecare sa se linisteasca deosebi si sa nu ne intalnim unii cu altii
saptamana aceasta. Si a zis avva Pimen: cum voiesti, facem. Si au facut asa. Si era un idol de piatra, in
acea capiste si se scula avva Anuv in toate diminetile si arunca cu pietre in obrazul idolului si in toate
serile zicea lui : iarta-ma ! Si a implinit saptamana facand asa. Iar sambata s-au intalnit unii cu altii si a
zis avva Pimen, lui avva Anuv : te-am Vazut, avvo, in saptamana aceasta, ca aruncai cu pietre in obrazul
idolului si dupa aceea ii faceai lui metanie. Spune-mi dar, un om credincios face aceasta? Raspuns-a
batranul : aceasta pentru voi am facut. Cand m-ati vazut c-am aruncat cu pietre in obrazul idolului, nu
cumva a grait ori s-a maniat ? Raspuns-a avva Pimen : nu. Iarasi a intrebai batranul: dar cand ii faceam
metanie, nu cumva s-a tulburat si a zis: nu te ier t? Zis-a avva Pimen: nu. Si a zis batranul : si noi,
fratilor, suntem sapte frati; de voiti sa petrecem impreuna, sa ne facem ca idolul acesta care, de se va
ocari sau se va slavi, nu se tulbura. Iara de nu voiti sa va faceti asa iata patru porti sunt in capistea
aceasta; fiecare din voi, unde va voi, sa mearga. Si auzind fratii, s-au aruncat pe sine jos, zicindu-i lui :
cum voiesti, parinte, asa facem si ascultam cum ne vei zice noua. Si a zis avva Pimen : am petrecut
impreuna toata vremea noastra, lucrand dupa cuvintul batranului care l-a zis catre noi. Si a pus el iconom
pe unul din noi. Si tot ce ne punea noua, mancam si era cu neputinta sa zica vreunul din noi : adu-ne
noua altceva, sau ca voim aceasta sa mancam. Si am petrecut toata vremea noastra intru odihna si pace.
2) Zis-a avva Anuv: de cand s-a chemat numele lui Hristos peste mine, nu a iesit minciuna din gura mea.

PENTRU AVVA AVRAAM

1) Se spunea despre un batran, ca a facut cincizeci de ani, nici paine mancind, nici vin band degrab si

zicea ca a omorit curvia si iubirea de argint si slava desarta. Si a venit la el avva Avraam, auzind ca a
spus acest cuvant. Si i-a zis lui : tu ai spus cuvantul acesta ? A raspuns batranul : da. Si i-a zis Avraam :
iata, intra in chilia ta, si gasesti pe rogojina ta o femeie; poti sa socotesti ca nu este femeie? Raspuns-a
batranul : nu, dar ma lupt cu gandul sa nu ma ating de ea. Atunci a zis Avraam: iata n-ai omorit patima,
ci este vie; dar este legata. Iarasi cand umbli pe drum, vezi piatra si harburi, iar in mijlocul acestora, aur;
poate mintea sa socoteasca pe acesta ca pe acelea ? Zis-a batranul: nu, dar ma lupt cu gandul sa nu-l iau
pe el. Si a zis Avraam: iata este vie patima, dar este legata. Mai departe, zice iarasi avva Avraam: iata,
auzi despre doi frati, ca unul te iubeste, iar altul te uraste si te vorbeste de rau. De-or veni la tine, ii ai
deopotriva pe amandoi ? Raspuns-a batranul : nu, dar ma lupt cu gandul sa fac bine celui ce ma uraste ca
si celui ce ma iubeste. Zis-a avva Avraam lui: apoi iata ca sunt vii patimile, dar sunt numai legate de
sfinti.
2) Un frate a intrebat pe avva Avraam, zicand : de mi se va intampla sa mananc de multe ori, ce este ? Si
raspunzand batranul a zis: ce graiesti, frate? Atata mananci, sau socotesti ca ai venit la arie?
3) Spunea avva Avraam pentru unul de la schit, ca era scriitor si nu manca paine. Deci a venit la el un
frate, rugandu-se sa-i scrie o carte. Deci batranul avandu-si mintea sa la privire, a scris trecand stihuri si
n-a pus soroace (pauze). Iar fratele lui luand si vrand sa puna soroace, a gasit niste cuvinte sarite si i-a
zis batranului: avvo, sunt niste stihuri lasate. I-a zis batranul: du-te intai de fa cele scrise si apoi vei veni
si-ti voi scrie si celelalte !

PENTRU AVVA ARI

A mers avva Avraam la avva Ari. Si sezand ei, a venit un frate la batranul si i-a zis lui : spune-mi, ce voi
face ca sa ma mantuiesc ? Iar el i-a zis : du-te, petreci anul acesta mancand seara paine si sare si vino

iarasi si-ti voi grai ! Si ducandu-se a facut asa. Si dupa ce s-a implinit anul, a venit iarasi fratele la avva
Ari si s-a aflat atunci si avva Avraam acolo. Si a zis iarasi batranul fratelui : du-te, posteste si intru acest
an, mancand din doua in doua zile. Si dupa ce s-a dus fratele, a zis avva Avraam lui avva Ari: pentru ce
graiesti tuturor fratilor cu cumpana usoara, iar acestui frate ii pui sarcini grele ? I-a zis batranul : fratii,
precum vin cautand, asa se si duc; iar acesta pentru Dumnezeu vine, sa asculte cuvant. Caci este lucrator
si orice voi zice lui, cu sarguinta face. Pentru aceasta si eu ii graiesc lui, cuvantul lui Dumnezeu.

PENTRU AVVA ALONIE

1) Zis-a avva Alonie: de nu va zice omul intru inima sa ca eu singur si Dumnezeu suntem in lume, nu va
avea odihna.
2) Zis-a iarasi : de nu as fi stricat tot, n-as fi putut sa ma zidesc; adica, de n-as fi lasat tot ce mi se pare
bun din vointa mea, n-as fi putut sa dobindesc faptele bune.

3) Zis-a iarasi: de va voi omul, de dimineata pana seara ajunge in masura dumnezeiasca.
4) Intrebat-a odata avva Agathon pe avva Alonie, zicand: cum voi putea tine limba mea sa nu graiasca
minciuni? Si i-a raspuns lui avva Alonie : de nu vei minti, multe pacate ai sa faci.Iar el a zis : cum vine
aceasta ? Si i-a raspuns batranul : iata doi oameni au facut inaintea ta ucidere si unul a fugit in chilia ta.
Si iata dregatorul il cauta pe el si te intreaba zicand : inaintea ta s-a facut uciderea ? De nu vei minti, dai
pe om la moarte. Mai bine lasa-l pe el inaintea lui Dumnezeu fara legaturi, caci El stie toate.

PENTRU AVVA APFI

Povestitu-s-a pentru episcopul Oxirinhului, anume avva Apfi, ca in vremea cand era calugar, multe
petreceri aspre facea. Iar dupa ce s-a facut episcop voia sa unelteasca (incerce) aceeasi petrecere aspra si
in lume, dar n-a putut. Si s-a aruncat pe sine inaintea lui Dumnezeu, zicand : nu cumva pentru episcopie

s-a dus de la mine darul ? Si i s-a descoperit lui ca nu. Atunci erai singur in pustie si nefiind om,
Dumnezeu iti ajuta; iar acum esti in lume si oamenii iti ajuta tie.

PENTRU AVVA APOLLO

1) Era un batran la chilii, anume Apollo. Si de venea cineva sa-l ceara la orice fel de lucru, cu bucurie se
ducea, zicand : cu Hristos am astazi sa lucrez pentru sufletul meu, caci aceasta este plata sufletului.

2) Se spunea pentru oarecarele avva Apollo de la schit, ca era taran pastor de oi. Si vazand in tarina o
femeie ca avea in pantece, indemnandu-se de diavolul, a zis : voiesc sa vad cum sta pruncul in pantecele
ei. Si despicind-o pe ea, a vazut pruncul. Si indata l-a lovit pe el inima si umilindu-se, a venit la schit si a
vestit parintilor ceea ce a facut. Si i-a auzit pe dansii cantand : zilele anilor nostri intru dansii saptezeci
de ani, iar de vor fi in putere optzeci de ani. Si ce este mai mult decat acestia, osteneala si durere (1). Si
a zis lor: sunt de patruzeci de ani si o rugaciune n-am facut si acum de voi trai alti patruzeci de ani, nu
voi inceta rugand pe Dumnezeu, ca sa-mi ierte pacatele mele. Deci, nici un lucru de mani nu facea ci
totdeauna se ruga, zicand: am gresit ca un om, iar Tu ca un Dumnezeu curateste-ma ! Si i s-a facut lui
rugaciunea aceasta intru cugetare ziua si noaptea. Si era un frate petrecand cu el si l-a auzit zicand :
suparatu-Te-am, suparatu-Te-am, Doamne. Lasa-ma ca sa ma odihesc putin. Si i s-a facut lui
incredintare, ca i-a iertat Dumnezeu toate pacatele lui si al femeii, iar pentru copil nu s-a incredintat. Si ia
zis lui unul din batrani : si pacatul copilului ti l-a iertat Dumnezeu, dar te lasa in durere, ca este de
folos sufletului tau.

---

(1) Psalm 89, 10 si 11.

3) Acestasi a zis pentru primirea fratilor : trebuie sa ne inchinam fratilor celor ce vin la noi; caci nu lor,
ci lui Dumnezeu ne inchinam. Caci se zice ca daca ai vazut pe fratele tau, ai vazut pe Domnul

Dumnezeul tau. Si aceasta de la Avraam am luat-o. (1) Si cand ii primiti, sa-i siliti spre odihna, ca si
aceasta de la Lot am invatat, care a primit pe ingeri (2).

(1) Facere 18, 2. (2) Facere 19, 2.

PENTRU AVVA ANDREI

Zicea avva Andrei : trebuiesc calugarului acestea trei : strainatatea, saracia, si tacerea intru rabdare.

PENTRU AVVA AIO

Se spunea pentru un batran de la Tebaida, anume avva Antian, ca multe petreceri a facut in tineretile sale
si la batranete s-a bolnavit si a orbit si pentru boala lui multa mangiiere ii faceau fratii si ii puneau in
gura. Si au intrebat pe avva Aio pentru aceasta, adica ce va fi dintr-aceasta mangaiere? Si le-a raspuns
lor : zic voua ca de va voi inima lui si se va pogori cu dulceata, chiar de va manca o curmala, Dumnezeu
o va ridica din osteneala lui. Iar de nu, pazeste osteneala lui intreaga, ca nevrand este silit si aceia isi au
plata.

PENTRU AVVA AMMONATHA

A venit odata un boier la Pelusiu si vroia sa ceara dajdie de la calugari, ca si de la mireni. Si s-au adunat
toti fratii la avva Ammonatha pentru aceasta si au rainduit pe oarecari din parinti sa mearga la imparatul
si le-a zis lor avva Ammonatha: nu este trebuinta de suparare aceasta, ci mai vartos linistiti-va in chiliile
voastre si postiti doua saptamani si cu darul lui Hristos eu singur voi face acest lucru. Si s-au dus fratii la
chiliile lor, iar batranul s-a linistit in chilia sa. Deci, dupa ce s-au implinit patrusprezece zile, s-au mahnit
fratii asupra batranului, ca nu l-au vazut pe el dus undeva, zicand ca a lasat treaba lor in parasire. Lar in
a cincisprezecea zi s-au adumat fratii, dupa fagaduinta. Iar batranul a venit la dansii avand hrisovul
pecetluit de imparatul. Si vazind fratii, s-au uimit, zicand : cand l-ai adus pe acesta, avvo ? Si le-a zis lor

batranul : credeti-ma, fratilor, ca intr-aceasta noapte m-am dus la imparatul si a scris hrisovul acesta. Si
venind la Alexandria, l-am iscalit pentru boier si asa am venit la voi. Si auzind, s-au infricoaat si i-au
facut metanie. Si asa s-a savarait trebuinta lor si nu i-au mai suparat boierul.